

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 31Em/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121202508
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Topolčanská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3121202508.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín vo veci oprávneného - otca J. E., trvale bytom R. XXX, D. Y., právne zastúpeného JUDr. Renátou Jánskou, advokátkou so sídlom Adamovské Kochanovce 281 proti povinnej matke - J. E., trvale bytom R. XXX, D. Y., t. č. bytom F. XX, právne zastúpenej JUDr. Ing. Vierou Kolačanskou, advokátkou so sídlom Nám. Sv. Anny 7269/20A, Trenčín, o návrhu oprávneného na výkon rozhodnutia - úpravu styku s maloletým dieťaťom W. E., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín takto

rozhodol:

- I. Súd návrh oprávneného na výkon rozhodnutia **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Oprávnený sa svojím návrhom, doručeným súdu dňa 20.04.2021, domáhal výkonu rozhodnutia o úprave jeho styku s maloletým synom, ktorý styk bol upravený uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 27CoP/7/2021-90 zo dňa 24.02.2021. V návrhu oprávnený uviedol, že povinná matka vytrvalo bez adekvátneho a objektívneho dôvodu ignoruje a nerešpektuje súdne rozhodnutie. Rovnakého konania sa pritom povinná dopúšťa aj vo vzťahu k najmladšej dcére účastníkov, pri ktorej sa oprávnený tiež musí domáhať núteného výkonu rozhodnutia. Od právoplatnosti exekučného titulu sa už mali uskutočniť dve stretnutia, ktoré však matka odignorovala. Matka neumožňuje otcovi ani styk ani žiadny iný kontakt so synom. Povinná má otcove číslo v telefóne zablokované. Oprávnený má dôvodnú obavu z toho, že maloletý je zo strany matky manipulovaný a aby jej vplyv na maloletého nebol narúšaný, matka mu neumožňuje kontakt s otcom a len v minimálnej miere sa uskutočňuje kontakt maloletého s dvoma súrodencami, ktorí žijú s otcom. Maloletý je už tak niekoľko mesiacov izolovaný od svojej rodiny (otec, súrodenci, starí rodičia). Takéto správanie matky nie je v súlade so záujmom maloletého a s jeho zdravým vývojom. V doterajších konaniach, ktorých súčasťou bolo aj psychologické skúmanie a intervencia, nebol preukázaný žiadny dôvod k akémukoľvek zamedzovaniu alebo obmedzovaniu styku maloletého s jeho otcom. Tým, že matka bráni v styku aj medzi samotnými súrodencami, nerešpektujúc ich potreby, želania a očakávania, ešte viac rozvracia už aj tak narušené rodinné vzťahy a väzby, nakoľko obe staršie deti práve z tohto dôvodu začali matku odmietať. Styk otca s deťmi sa nepodarilo otcovi uskutočniť ani napriek viacnásobnému privolaniu policajnej hliadky, ani napriek viacerým podaniam oznámení na políciu.

2. Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 27CoP/7/2021-90 zo dňa 24.02.2021, ktorým rozhodoval o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č. k. 26P/101/2020-50 zo dňa 03.11.2020, okrem iného rozhodol o úprave styku oprávneného s maloletým W. každý nepárny týždeň od soboty od 08.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že otec si maloletého vyzdvihne v stanovenom čase v mieste bydliska matky, kde jej ho aj v stanovenom čase odovzdá. Výrok citovaného uznesenia Krajského súdu v Trenčíne o úprave styku otca s maloletým nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 18.03.2021.

3. Na Okresnom súde Trenčín v súčasnosti prebieha pod sp. zn. 31P/179/2019 konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Návrh v tejto veci podali obaja rodičia, matka žiada všetky deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti a otca detí zaviazať vyživovacou povinnosťou a otec žiada všetky deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti a matku detí zaviazať vyživovacou povinnosťou. Vo veci je vytýčený termín pojednávania na deň 26.10.2021. Ďalej na tunajšom súde prebieha konanie o rozvod manželstva s príslušenstvom pod sp. zn. 34P/180/2019, návrh podala matka detí a na čas po rozvode žiada všetky deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti a otca detí zaviazať povinnosťou prispievať na ich výživu. V uvedenej veci je vytýčený termín pojednávania na deň 26.10.2021. V konaní o rozvod manželstva Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 34P/180/2019-118 zo dňa 12.03.2020 nariadil výchovné opatrenie, ktorým uložil rodičom, aby sa spolu s maloletými deťmi podrobili odbornému poradenstvu u klinického psychológa. Zo správy D.. J.. G.. o priebehu uvedeného poradenstva okrem iného mal súd za preukázané, že otec sa neadekvátne dopytuje maloletých detí na rozhodnutia, ktoré nezodpovedajú ich vývinovej zrelosti a autonómnemu rastu, tým prenáša na ne neúmernú zodpovednosť a podporuje nezdravú intelektualizáciu. Okrem iného mal súd z uvedeného spisu za preukázané, že otec vo svojej emailovej komunikácii s klinickou psychologičkou okrem iného uviedol: „... ja som dal deťom slovo, ešte keď matka zobrala najmladšiu dcéru a odišla, že sa do nášho domu nikdy nevráti a že najmladšia dcéra bude bývať s nami. Tak sa aj stane, možno nie hneď, ale stane sa. A ja svoje slovo vždy dodržím...“

4. Na Okresnom súde prebiehalo pod sp. zn. 32Em/3/2020 konanie o výkon rozhodnutia, v ktorom konaní sa otec detí ako oprávnený domáhal výkonu styku s dcérou G. voči povinnej matke detí. Ďalej prebiehalo pod sp. zn. 34Em/1/2020-48 konanie o výkon rozhodnutia, v ktorom konaní sa matka detí ako oprávnená domáhala výkonu styku s deťmi S., T. a W. voči povinnému otcovi detí. Obe tieto konania sú už právoplatne skončené, pričom oba návrh rodičov na výkon rozhodnutia boli súdom zamietnuté.

5. Súd za účelom zistenia skutkového stavu vyzval povinnú, aby sa k návrhu vyjadrila a súčasne ju poučil o možných následkoch nepodrobenia sa exekučnému titulu v časti úpravy styku oprávneného s maloletým synom. Povinná vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 16.06.2021 uviedla, že ako je už zo súdnych konaní zrejmé, vzťahy v rodine sú napäté. Aktuálne prebiehajú dve súdne konania, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností. tiež prebiehali aj dve konania o výkon rozhodnutia. Uznesením č. k. 26P/101/2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý W. zverený do osobnej starostlivosti matky po tom, čo ušiel z domácnosti otca. Po jeho odchode od otca sa maloletý s otcom odmietal stretávať, súrodenci, v tom čase žijúci v domácnosti otca - T. a S. sa odmietli stretávať s maloletým W.. Matka poprela, že by stretnutia otca so synom upierala, samému synovi ich neumožňovala a tohto od rodiny izolovala. Matka synovi stretnutia s otcom vždy ponúka, rovnako aj stretnutia so súrodencami. Otec pre syna chodieval takmer vždy v prítomnosti polície, pričom tohto pravidelne bývali prítomné aj dve staršie deti, v tom čase žijúce u otca. Matka ďalej uviedla, že syn od odchodu od otca radikálne odmieta s otcom čo i len komunikovať. Vždy, keď otec príde po syna, syn vyjde von, povie otcovi, že nechce k nemu ísť a vráti sa späť do domu. Aj najmladšia dcéra sa otca bojí a odmieta ísť za ním. Otec vždy privolá políciu, ktorej postup kritizuje, kontroluje, či majú menovky, sponchýbňuje ich prácu, je vulgárny, agresívny a háda sa s matkou a jej súčasným partnerom. Tieto situácie vyvolané otcom neprospievajú deťom na psychickej pohode a aj kvôli ich opakovaniu ešte viac odmietajú ísť k otcovi a rastie v nich doslova nenávisť. Akokoľvek sa teda matka snaží deťom vysvetliť, že je to ich otec a mali by sa s ním stretávať, nie je v jej moci ich prehovoriť. Matka ďalej poukázala na znalecký posudok vypracovaný v konaní č. 34P/180/2019. Situácia v rodine sa zmenila dňa 04.06.2021, kedy najstaršia dcéra mala záujem zostať u matky dlhšie, ako má určené súdnym rozhodnutím. Snažila sa v tejto veci s otcom dohodnúť, ten jej však povedal, že v takomto prípade sa už ani nemusí vracat'. Od 04.06.2021 sa teda aj najstaršia dcéra nachádza v starostlivosti matky. Matka ďalej poukázala na to, že z vykonaného dokazovania v konaní sp. zn. 32Em/3/2020 mal súd za preukázané, že sám oprávnený je zodpovedný za stav, kedy sa deti odmietajú s ním stretávať, nechcú s ním byť, keďže sa obávajú, že otec bude pred nimi opätovne verbálne útočiť na matku. Styk otca nie je upieraný, matka sa snaží na deti aktívne pozitívne pôsobiť, avšak samotné deti otca odmietajú. Je zrejmé, že otec detí nedokáže normálne riešiť vzniknutú životnú situáciu, čo je podmienené aj jeho psychickým nastavením a postojmi. Deti používa ako zbraň na boj proti ich matke, čo už aj samotné deti nechcú a nedokážu akceptovať, a bránia sa odmietaním otca. Na základe uvedených skutočností povinná žiadala, aby súd návrh oprávneného v tejto veci zamietol, pretože nie je v záujme maloletého.

6. Súd v zmysle § 388 CMP a § 3 ods. 4 v spojení s § 5 Vyhlášky MS SR číslo 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých (ďalej len „Vyhláška“), požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín o poskytnutie súčinnosti pri preverovaní dôvodov nepodrobenia sa súdnemu rozhodnutiu. Kolízny opatrovník v správe zo šetrenia pomerov zo dňa 24.06.2021 uviedol, že povinná pri pohovore uviedla, že od vydania exekučného titulu sa syn s otcom nestretol, pretože syn to odmieta. Matka ďalej uviedla, že syna k styku motivuje, odmieta tvrdenia, že mu v tom bráni. Na dôvody prečo syn nechce ísť k otcovi, sa však syna nepýta. Konštatoval, že syn je smutný, pretože otec mu po jeho odchode z jeho domácnosti, odmietol dať jeho osobné veci. Podľa tvrdenia matky, je maloletý „zaseknutý“ z dôvodu prítomnosti polície v čase styku, pričom tieto situácie boli často sprevádzané hystériou, nervozitou a napätím. Matka sa domnieva, že celá táto situácia je spôsobená správaním sa otca a je si vedomá, že takto to nie je v poriadku. Ďalej matka poukázala na to, že už v jej domácnosti býva aj najstaršia dcéra. Aktuálne matka s deťmi nenavštevuje žiadnu psychologickú poradňu, deti sú podľa jej slov unavené z dvojročného boja rodičov o ne. Maloletý W. pri pohovore uviedol, že nejde k otcovi kvôli tomu, že ho hucká proti mame. On vždy volá policajtov a aj to sa maloleťmu nepáči. Maloletého hucká aj babka. Tato až tak priamo nehucká, skôr babka to robí. Keby to bolo inak, rád by k otcovi šiel. Mamina mu v tom vôbec nezabraňuje. Otec mu ani nechcel dať bicykel, ale už mu ho dal. Má ešte u otca nejaké veci, ktoré by rád mal. Sám ísť k otcovi nechce. Je rád, že už je u nich doma aj staršia sestra, aspoň sa nenudí, a nevádi mu ani to, že je s ňou v izbe. Je rád. S bratom T. sa nestretáva, je mu to ľúto, chcel by, aby sa chodili aspoň niekde hrať. Maloletý chcel poprosiť, aby ocinovi povedali, aby mu dal Titanic, lego a oblečenie a medaile, obrázok vyrezaný a tak. Skúsi otcovi dnes zavolať, aby mu to dal, a keď nie, prosil, aby mu potom povedali. Záverom správy sa uvádza, že na základe uvedeného možno konštatovať, že situácia v rodine je naďalej silne deštruktívna. Súdné rozhodnutie sa nerealizuje, nerešpektuje ho ani jeden z rodičov, sú vážne narušené súrodenecké väzby. Aktuálne sa rodičia ani deti nepodrobujú konzultáciám pre obnovu komunikácie a vzťahov, matka návrh na zmenu úpravy styku nepodala. Rodičom bola zo strany ÚPSVaR zabezpečenia mediácia a tiež konzultácie s odborným tímom CDR M., možno však konštatovať, že bez hmatateľných výsledkov. Následne bolo rodičom aj deťom uložené výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu u klinického psychológa. Kolízny opatrovník má za to, že je potrebné rodičom aj deťom opätovne nariadiť povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu. Vzhľadom na závažnosť situácie a nespočetné množstvo absolvovaných výsluchov, konzultácií, znaleckých dokazovaní a podobne, aby tieto boli realizované v CDR M. alebo u klinickej psychologičky, ktorú už rodina navštevovala, a to v trvaní 6 mesiacov.

7. Výzvou zo dňa 08.06.2021 súd vyzval oprávneného, aby súdu oznámil, či si povinná plní svoje povinnosti uložené jej exekučným titulom. Zároveň mal súdu oznámiť aj akékoľvek iné skutočnosti týkajúce sa jeho styku s maloletým a tiež tú skutočnosť, či v prípade, že začalo dochádzať k riadnemu plneniu rozhodnutia zo strany povinnej, trvá na svojom návrhu na výkon rozhodnutia, alebo tento berie späť a žiada konanie zastaviť. Právna zástupkyňa oprávneného uvedenú výzvu prevzala dňa 14.06.2021. Na výzvu súdu však žiadnym spôsobom do dnešného dňa nereagovala.

8. Zo znaleckého posudku číslo 2/2021 EDZ vypracovaného znalkyňou z odboru psychológia, odvetvia poradenská psychológia R.. D. A., R.. v konaní sp. zn. 34P/180/2019 okrem iného vyplýva, že sebahodnotenie otca poukazuje na veľmi vysokú dominanciu, vysoký egocentrizmus i agresivitu a zvýšenú podozrievavosť. U všetkých detí, okrem najmladšej dcéry, znalkyňa skonštatovala zistenie zvýšeného skóre v prežívaní posttraumatického stresu. Rodičia k prežívaniu traumy svojich detí prispievajú rôzne. Otec, aj keď si uvedomuje, že s ním žijúce deti prežívajú posttraumatický stres, neprejavuje ochotu a pravdepodobne nemá ani kapacitu na veľkorysejšie riešenie rodinnej situácie v zmysle umožňovania styku detí žijúcich s ním s matkou. V ich prítomnosti hovorí o matke, že už nechcela mať ďalšie deti. Je podozrievavý voči matke, hľadá na nej ďalšie chyby a podvody, ktorých sa mala dopustiť. Neprimerane tým deti zaťažuje, robí si z nich svojich komplicov v tom, že deti sú voči matke ostražité a interpretujú jej správanie ako ohrozujúce. Otec síce nepriateľstvo voči matke detí navonok potláča, ale zrejme v súčinnosti so svojou matkou, očividne vplyva na deti žijúce s ním tak, že ich povzbudzuje k jej odmietaniu. Matka je otvorená striedavej osobnej starostlivosti a je u nej zrejma aj väčšia snaha situáciu riešiť konštruktívne v záujme toho, aby mohli byť uspokojené potreby všetkých strán. Ďalej zo záverov znaleckého posudku okrem iného vyplýva, že W. má matku veľmi rád, dáva jej pozitívne city, aj vníma, že od nej najviac pozitívnych citov dostáva. Jeho citová väzba k otcovi je slabá, pozitívne city mu nedáva, ani nevníma, že by ich od otca dostával, bojí sa, že by sa mal k otcovi vrátiť. Vzájomný svet maloleťmu a matky je láskyplný a stabilný. Otec rolu a dôležitosť matky v živote detí

nerespektuje dostatočne, i ba s výhradami. Matka jednoznačne rešpektuje rolu a dôležitosť otca v živote detí. Otec sa s maloletými deťmi, ktoré sú v jeho starostlivosti, delí o vlastnú psychickú záťaž. Otec neumožňuje styk S. a T. s matkou a povzbudzuje ich k odmietaniu jej ako osoby. U otca sú silno prítomné manipulačné prejavy smerom k deťom, ktorými signifikantne, i keď sofistikovane, ovplyvňuje vytváranie negatívneho obrazu matky. Takéto snahy znalkyňa nemôže vylúčiť ani u matky. Maloletý W. je voči otcovi plný strachu, je citlivejší ako ostatné deti, preto nie je schopný vyjadriť svoje názory a emócie v otcovej prítomnosti slobodne. Svedčí o tom aj jeho odchod od otca, aj jeho odpovede v psychodiagnostickom vyšetrení. U otca je problém v tom, že akceptuje prevažne len svoje subjektívne názory a má nižšiu kapacitu otvoriť sa novým a adaptívnejším možnostiam riešení. Preto sa deti cítia slobodnejšie vyjadriť svoje názory a emócie u matky.

9. Podľa § 376 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

10. Podľa § 378 CMP, po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia alebo súčasne s vydaním tohto uznesenia môže súd vykonať úkony a opatrenia smerujúce k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti.

11. Podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, pred uskutočnením výkonu rozhodnutia môže súd nariadiť pojednávanie a predvolať povinného, oprávneného, maloletého alebo orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Na pojednávaní vyzve povinného, aby sa rozhodnutiu podrobil a upozorní tiež na následky neplnenia povinností ustanovených v rozhodnutí. Ak sa javí, že účel pojednávania možno dosiahnuť aj písomnou výzvou, súd vyzve povinného na dobrovoľné plnenie a upozorní ho na následky neplnenia.

12. Podľa § 380 CMP, pred uskutočnením výkonu rozhodnutia môže súd požiadať príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, prípadne príslušný orgán obce o poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní informácií o dôvodoch nepodrobenia sa rozhodnutiu a o poskytnutie súčinnosti pri preverení týchto dôvodov.

13. Podľa § 3 ods. 1 - 5 Vyhlášky MS SR číslo 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, súd po podaní návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 zákona) alebo po začatí konania, ktoré sa začína bez návrhu (§ 376 ods. 2 zákona), pred vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia zisťuje, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu. Pri zisťovaní existencie ospravedlniteľných dôvodov podľa odseku 1 súd zohľadňuje najmä správanie sa povinného pri plnení povinností a správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého. Ak súd zistí, že možno existujúce ospravedlniteľné dôvody podľa odseku 1 odstrániť a plnenie rozhodnutia dosiahnuť účasťou na sociálnom poradenstve, psychologickom poradenstve alebo na inom odbornom poradenstve, povinnosť podrobiť sa poradenstvu možno nariadiť neodkladným opatrením. Neodkladné opatrenie podľa prvej vety možno nariadiť po predchádzajúcom posúdení vhodnosti a predpokladaného času trvania neodkladného opatrenia osobou, u ktorej sa má poradenstvo vykonať. Ak súd požiada v konaní o výkone rozhodnutia príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o preverenie dôvodov nesplnenia povinností uloženej rozhodnutím súdu, príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vypracuje na požiadanie súdu správu, ktorá má náležitosti uvedené v § 5 písm. a) až d) vyhlášky. Ak bola ako súčasť vykonávaných opatrení podľa osobitného predpisu navrhnutá mediácia ako odborná metóda na uľahčenie riešenia konfliktných situácií v rodine, správa podľa prvej vety obsahuje aj informáciu o mediácii. Ak súd zistí až po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia, že existujú ospravedlniteľné dôvody podľa odseku 1, súd nepostupuje podľa § 379, 382 a 383 zákona a neuskutoční sa výkon rozhodnutia.

14. Konanie vo veciach výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí sa začína na návrh oprávnených na výchovu alebo styk s dieťaťom alebo z úradnej povinnosti. Predpokladom nariadenia výkonu rozhodnutia je aktívna účasť súdu zameraná na dobrovoľné plnenie povinností vyplývajúcich z rozhodnutia alebo schválenej dohody. Preto súd skôr, ako nariadi výkon, vyzve toho, kto sa odmieta podrobiť súdnemu rozhodnutiu, aby sa mu podrobil, alebo súdom schválenú dohodu plnil. Vo výzve poučí povinného na následky neplnenia povinnosti, spravidla požiada iné subjekty o pôsobenie na povinného, aby tieto povinnosti dobrovoľne plnil. Úlohou súdu v konaní o výkon rozhodnutia je teda v prvom rade vedenie povinného k tomu, aby si svoje povinnosti vyplývajúce mu z exekučného titulu

plnil dobrovoľne. Súd musí posúdiť, či konaním povinného rodiča došlo k porušeniu práv oprávneného rodiča, ktoré mu vyplývajú z exekučného titulu. Súd rozhodujúci vo veci výkonu rozhodnutia vo veci styku rodiča s dieťaťom je povinný zisťovať, z akého dôvodu sa tento styk nerealizuje a akú mieru viny na nerealizovaní tohto styku má tak rodič povinný, oprávnený, ako aj maloleté dieťa. V tomto konaní má súd pri rozhodovaní na zreteli predovšetkým záujem maloletého dieťaťa, ktorý by mali sledovať aj obaja rodičia.

15. Právo styku rodiča s dieťaťom vychádza z Ústavy Slovenskej republiky, ako aj v viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa či Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

16. Ďalej súd zdôrazňuje, že v danom prípade nejde o výkon rozhodnutia týkajúci sa splnenia určitej materiálnej povinnosti, ale ide o výkon rozhodnutia týkajúci sa starostlivosti o maloleté dieťa - styku maloletého dieťaťa s otcom, pri ktorého nariadení nepostačuje len strohé konštatovanie právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu a jeho určitosti, ale je nevyhnutné veľmi dôsledne skúmať, či existujú relevantné dôvody na nútený výkon exekučného titulu, s prihliadnutím na všetky okolnosti existujúce v čase nariaďovania výkonu rozhodnutia a s prihliadnutím na záujmy maloletého dieťaťa, spočívajúce v jeho zdravom a harmonickom fyzickom a psychickom vývine, ktorý má prednosť pred záujmom rodiča na realizácii styku.

17. Obaja rodičia dieťaťa si musia byť vedomí skutočnosti, že výkon rozhodnutia o úprave styku s maloletým dieťaťom je špecifickým výkonom rozhodnutia, pri ktorom je nevyhnutné prihliadať aj na iné skutočnosti ako tie, ktoré sú predmetom klasickej exekúcie a použitie donucovacích prostriedkov je potrebné aplikovať s veľkou obozretnosťou. Súd musí vyvíjať snahu, aby napomohol spolupráci rodičov k výkonu práva styku. Povinnosť súdu využiť donucovacie opatrenia však nemôže byť neobmedzená. Súd musí brať ohľad na záujmy, práva a slobody dotknutých osôb a osobitne na najlepší záujem dieťaťa a jeho práva. Najlepší záujem dieťaťa však môže v závislosti na svojej povahe a závažnosti prevážiť nad záujmom rodiča.

18. Účelom výkonu rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloletých je zabezpečiť splnenie povinnosti uloženej exekučným titulom. Základným predpokladom pre nariadenie výkonu rozhodnutia je skutočnosť, že povinný si neplní dobrovoľne povinnosti vyplývajúce mu z exekučného titulu. V konaní nebolo zistené, že by matka dieťaťa ako povinná neplnila svoje povinnosti a maloletému v styku s otcom bránila, alebo ho naň riadne nepripravovala, resp. by negatívne ovplyvňovala jeho vzťah k otcovi. Napriek tomu, že súd vyjadruje plné porozumenie právam otca na styk s maloletým synom, tak z právneho, ako aj z čisto ľudského hľadiska, musí zároveň zdôrazniť, že v prvom rade je povinný zaoberať sa záujmami samotného maloletého dieťaťa.

19. Maloletý W. pochádza z manželstva rodičov, ktoré je doposiaľ platné, ale na tunajšom súde už prebieha vyššieuvedené konanie o rozvod manželstva. Z uvedeného manželstva ešte pochádzajú traja súrodenci maloletého W., najstaršia sestra S., starší brat T. a najmladšia sestra G.. Matka zo spoločnej domácnosti odišla pôvodne iba s najmladšou dcérou, ktorá bola v tom čase v útlom veku. Ostatné deti zostali žiť v domácnosti otca. Postupom času maloletý W. sám žiadal matku, aby mohol u nej bývať. Na základe uvedených skutočností Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 26P/101/2020-50 zo dňa 03.11.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 27CoP/7/2021-90 zo dňa 24.02.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do rozhodnutia vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ponechal maloletú G. a maloletého W. v osobnej starostlivosti matky. Neskôr aj najstaršia dcéra účastníkov S. požiadala matku, aby mohla zostať u nej bývať. Následne Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 31P/50/2021-41 zo dňa 22.06.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú S., dočasne do rozhodnutia vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej S., ponechal v osobnej starostlivosti matky. Z uvedeného dôvodu, preto súd pri posudzovaní návrhu oprávneného na nariadenie výkonu rozhodnutia zohľadnil nielen rodičovskú úroveň výkonu práva styku oprávneného ako otca s maloletým W., ale prihliadol tiež na vzájomné vzťahy medzi rodičmi a ostatnými maloletými deťmi a na súrodenecké väzby medzi maloletými deťmi navzájom, nakoľko tieto majú priamy dopad na výkon práva styku oprávneného s maloletým synom. Súd pri rozhodovaní v tejto veci vychádzal aj z rozsiahleho dokazovania vykonaného v konaní o rozvod manželstva rodičov detí (sp. zn. 34P/180/2019).

20. V danej veci súd v zmysle citovaného § 3 Vyhlášky zisťoval, či sa povinná podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinná nemôže podrobovať rozhodnutiu. Pri zisťovaní existencie týchto dôvodov bol súd povinný zohľadniť najmä správanie sa povinnej pri plnení povinností ale aj správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich mu z exekučného titulu, a samozrejme aj správanie sa a názor maloletého dieťaťa. Povinná vo svojom vyjadrení deklarovala, že otcovi v styku so synom nebráni, dokonca mu stretnutia s otcom ponúkala, a tiež aj stretnutia so súrodencami. Otec však takmer vždy chodil pre syn v sprievode policajnej hliadky, pričom na tieto „stretnutia“ pravidelne otec brával aj deti žijúce s ním v tom čase v spoločnej domácnosti. Súd má za to, že maloleté dieťa nie je v konaní predmetom, ktoré sa odovzdáva resp. vracia medzi rodičmi. Maloleté dieťa je subjektom konania, osobou so všetkou ľudskou dôstojnosťou. Súd mal jednoznačne za preukázané, že maloletý odmieta svojho otca ako aj odmieta styk s ním, a to z dôvodu, že na jeho preberanie od matky otec chodí v sprievode polície a otec ako aj jeho matka maloletého huckajú voči vlastnej matke. Sám maloletý uviedol, že keby tomu tak nebolo, tak by k otcovi aj šiel a že mama mu v styku s otcom nezabraňuje. Odmietaný postoj maloletého k otcovi by mohol zmeniť zodpovednejší prístup oboch rodičov a snaha o dosiahnutie harmonického vzťahu postupným budovaním dôvery, avšak nenásilným spôsobom. Otec by sa mohol pokúšať o preberanie maloletého bez prítomnosti príslušníkov polície a ostatných súrodencov a matka by sa mohla začať zaujímať o dôvody, pre ktoré syn svojho otca odmieta, resp. nechce k nemu ísť. Ak dieťa vyslovene styk odmieta, je podľa názoru ESLP použitie donucovacích opatrení kontraproduktívne, a to práve z dôvodu, že môže mať za následok degradáciu vzťahu medzi dieťaťom a rodičom. ESLP opakovane konštatoval, že článok 8 Dohovoru v žiadnom prípade neopravňuje rodiča, aby žiadal prijatie takých opatrení, ktoré by poškodzovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

21. Súd pri zisťovaní ospravedlniteľných dôvodov zohľadňuje viacero faktorov, a to správanie sa povinného, čo urobil preto, aby došlo k realizácii plnenia, či povinný je príčinou neplnenia povinnosti, aké je správanie sa oprávneného, vzťah s maloletým ako aj správanie a názor samotného maloletého dieťaťa. V každom konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prioritný záujem maloletého dieťaťa, ktorý je výsostný. Je nevyhnutné si uvedomiť, že v prípadoch výkonu rozhodnutia súd zabezpečuje vhodné predpoklady pre realizáciu rozhodnutia. Nemá však vo svojej moci dosiahnuť to, aby jeho pôsobenie vždy viedlo k výkonu rozhodnutia. Zároveň je nevyhnutné zohľadniť aj skutočnosť, že realizácia rozhodnutia o výchove maloletých detí bude od určitého veku dieťaťa takmer vždy závislá nielen od vôle rodičov, ale aj od maloletého dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa môže prevážiť nad záujmom jeho rodiča. Použitie donucovacích opatrení za účelom vynútenia styku je preto v tejto situácii nežiadúce, pričom by bolo odôvodnené iba v prípade zjavne nezákonného konania rodiča, s ktorým dieťa žije.

22. Súd akceptuje tvrdenia oprávneného, že v priebehu dlhšieho obdobia nedošlo k realizácii jeho styku so synom. Je povinnosťou súdu prijať opatrenia, ktoré umožnia kontakt rodiča s dieťaťom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, tu však treba zdôrazniť, že táto povinnosť súdu nie je absolútna. Porozumenie a spolupráca všetkých zúčastnených osôb vždy predstavuje dôležitý faktor. Štátne orgány síce majú vyvíjať snahu, aby tejto spolupráci napomohli, ale ich povinnosť využívať donucovacie prostriedky nemôže byť neobmedzená. Nútené stretávanie sa oprávneného so synom, v žiadnom prípade medzi nimi nevytvorí puto a akékoľvek vyvíjanie nátlaku by tak, ako už bolo uvedené, pôsobilo kontraproduktívne. V tak náročnej a zložitej veci, akou je vec výkonu rozhodnutia týkajúceho sa maloletého dieťaťa, vyplývajú z postojov účastníkov konania je nevyhnutné pristúpiť veľmi citlivo k posúdeniu predpokladov na nariadenie výkonu rozhodnutia. V tejto fáze konania nie je možné existujúci vzťah medzi účastníkmi konania s prihliadnutím najmä na postoj samotného oprávneného k dôvodom rozpadu ich rodiny, formalisticky zhodnotiť postoj povinnej ako odmietavý, resp. prinášajúci nedobrovoľné podrobenie sa exekučnému titulu.

23. V danej veci mal súd z obsahu všetkých súdnych konaní týkajúcich sa účastníkov konania za preukázané, že oprávneného prístup k maloletým deťom a ku celkovej situácii v rodine výrazným spôsobom narúša rodičovské aj súrodenecké vzťahy. Oprávnený nie je schopný zvládať psychickú záťaž spôsobenú rozpadom manželského vzťahu, ktorú prenáša na maloleté deti a vystavuje ich neprimeranej emočnej záťaži, priamo ohrozuje súrodenecké väzby medzi všetkými maloletými deťmi navzájom. Akokoľvek vyhranený postoj oprávneného voči novému partnerskému vzťahu povinnej nemôže presahovať do výkonu jeho rodičovskej role, v rámci ktorej je jeho povinnosťou vychovávať dieťa v úcte k druhému rodičovi a pozitívne ho usmerňovať vo vzťahu k nemu. Oprávnený v tejto veci žiada o stretávanie sa s maloletým W., avšak sám v minulosti viedol deti žijúce s ním v spoločnej domácnosti k odmietaniu matky a stretnutí s ňou, sám pred klinickou psychologičkou deklaroval, že všetky deti budú

s ním žiť v spoločnej domácnosti a matka sa k nim nikdy nevráti. Oprávnený tak veľmi nevhodným spôsobom využíva svoj výchovný vplyv na svoje vlastné maloleté deti. Uvedené prispieva k narušeným vzťahom medzi rodičmi a deťmi ako aj medzi súrodencami navzájom. Súd má ďalej za to, že oprávnený svoje právo styku so synom realizuje spôsobom, ktorý nie je v záujme maloletého, kedy na styk so synom pravidelne dochádza v sprievode polície, na čo upozornil aj sám maloletý, že sa mu to nepáči. Okrem toho súd poukazuje aj na to, že od otca na základe vlastného rozhodnutia už dve deti odišli bývať k matke, z čoho možno vyvodiť záver, že v ich životoch u otca sa musela udiať nejaká významná udalosť, na základe ktorej urobili toto rozhodnutie. Navyše otec po ich odchode k matke, maloletým deťom odmietol vydať ich osobné veci, či potreby do školy, čo súd považuje za prejav až bezcitnosti k vlastným maloletým deťom. Výkon rodičovských práv nesmie vystavovať maloleté dieťa negatívnym vplyvom a ohrozovať jeho zdravý psychický a fyzický vývoj. V danom prípade teda súd nezistil, že by povinná aktívne bránila oprávnenému v jeho styku so synom. Naopak zistil existenciu ospravedlniteľných dôvodov, pre ktoré sa povinná nepodrobuje rozhodnutiu, a to nevhodný výkon rodičovských práv otca pri realizácii, resp. pokuse o realizáciu jeho styku so synom, na základe ktorého sám maloletý odmieta chodiť k otcovi, keď okrem toho je v jeho domácnosti ovplyvňovaný rodinou otca proti svojej matke. Na základe uvedených skutočností súd návrh oprávneného na výkon rozhodnutia v tejto veci zamietol.

24. Kolízny opatrovník navrhol nariadiť výchovné opatrenie, a to povinnosť rodičov s deťmi podrobiť sa odbornému poradenstvu. K uvedenému súd uvádza, že rodičia sa spolu s maloletými deťmi zúčastnili už niekoľkých odborných spoluprác, navštevovali odborné konzultácie v centre pre deti a rodiny a taktiež sa zúčastnili odborného poradenstva u klinického psychológa, avšak ani jedno toto poradenstvo nebolo úspešné. Povinná tieto poradenstvá realizovala efektívnejšie, spolupracovala, naopak oprávnený kládol vlastné podmienky na psychologický proces, vystupoval konfliktne. Tiež so záverov vykonaného znaleckého dokazovania vyplýva, že otec nie je schopný kompromisov, je autoritatívny a deti sú traumatizované. Na základe uvedeného má súd za to, že momentálne by nariadenie ďalšieho odborného poradenstva nevedlo k zlepšeniu vzťahov v rodine, a preto toto nateraz súd nenariadil.

25. Nad rámec uvedeného súd dodáva, že otázka usporiadania vzťahov v rodine sa bude riešiť v konaní vo veci úpravy práv a povinností k maloletým deťom a vo veci rozvodu manželstva, kde bolo vykonané rozsiahle dokazovanie a v ktorých veciach sú vytyčené pojednávania na deň 26.10.2021.

26. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v jednom vyhotovení.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 Civilného sporového poriadku, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.